

Sau khi xem xét kỹ lưỡng toàn bộ hồ sơ, tôi nhận thấy dự thảo Nghị định này không phải là một văn bản cải cách về chính sách giá, mà là một văn bản "kỹ thuật" cực kỳ cần thiết để hệ thống pháp luật không bị "trật bánh" sau những thay đổi lớn về cấu trúc thượng tầng.

Công việc chính: "Find and Replace" và "Re-route" (Tìm và Thay thế, Định tuyến lại)

Về cơ bản, công việc mà Bộ Tài chính đã làm trong dự thảo này giống như một kỹ sư phần mềm cập nhật lại một chương trình sau khi phần cứng đã được nâng cấp.

"Find and Replace": Lập luận của tôi là phần lớn Nghị định là một hoạt động "tìm và thay thế" trên quy mô lớn. Khi Nghị quyết 176/2025/QH15 ra đời, hàng loạt tên gọi như "Bộ Giao thông vận tải", "Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn" trong các văn bản cũ lập tức trở nên lỗi thời. Dự thảo đã làm một việc rất tỉ mỉ là rà soát và thay thế chúng bằng các tên gọi mới như "Bộ Xây dựng", "Bộ Nông nghiệp và Môi trường". Đây là công việc không hào nhoáng nhưng tối quan trọng để đảm bảo tính pháp lý của văn bản.

"Re-route" - Định tuyến lại dòng chảy công việc: Khi cấp huyện bị loại bỏ, dòng chảy công việc và thẩm quyền không thể bị bỏ lơ lửng. Dự thảo đã "định tuyến lại" nhiệm vụ bình ổn giá từ cấp huyện xuống thẳng cấp xã. Tôi cho rằng đây là một bước đi hợp lý và bắt buộc theo chủ trương phân cấp. Nó trao quyền cho cấp cơ sở, nơi gần thị trường nhất.

Thách thức lớn nhất: Liệu cấp xã có "gánh" nổi?

Điều khiến tôi băn khoăn nhất chính là việc trao quyền cho cấp xã. Về chủ trương thì hoàn toàn đúng đắn, nhưng về thực thi lại là một câu chuyện khác.

Bình ổn giá không phải là một việc đơn giản. Nó đòi hỏi cán bộ phải có khả năng phân tích thị trường, đánh giá cung cầu, và triển khai các biện pháp can thiệp. Đây là những kỹ năng mà cán bộ cấp huyện trước đây đôi khi còn lúng túng. Liệu đội ngũ cán bộ cấp xã của chúng ta, với khối lượng công việc đồ sộ và nguồn lực hạn chế, có đủ năng lực để đảm nhận thêm nhiệm vụ phức tạp này không? Tôi cho rằng, nếu không có một chương trình tập huấn, hướng dẫn và hỗ trợ nguồn lực đủ mạnh từ cấp tỉnh, quy định này có thể chỉ nằm trên giấy hoặc được thực hiện một cách hình thức.

Những điều chỉnh nhỏ nhưng có giá trị thực tiễn cao

Tôi đánh giá cao những sửa đổi tưởng chừng rất nhỏ nhưng lại giải quyết được các vướng mắc thực tế.

Việc quy định rõ danh sách kê khai giá phải được ban hành bằng "Thông báo" là một ví dụ điển hình. Nó chấm dứt tình trạng "mỗi nơi làm một kiểu", tạo ra sự thống nhất và dễ dàng cho cả cơ quan quản lý và doanh nghiệp.

Tương tự, việc làm rõ quy trình định giá dịch vụ chuyên cơ, chuyên khoang giúp bịt lại một lỗ hổng pháp lý, đảm bảo việc định giá được thực hiện đúng quy trình dù là đặt hàng hay đấu thầu.

Kết luận của tôi: Dự thảo Nghị định này là một văn bản được soạn thảo cẩn thận, logic và cần thiết. Nó không tạo ra các chính sách giá mới mẻ, mà làm một nhiệm vụ quan trọng hơn: đảm bảo bộ máy quản lý giá tiếp tục vận hành trơn tru trong một cấu trúc hành chính mới. Thách thức lớn nhất không nằm ở nội dung của Nghị định, mà ở năng lực thực thi của bộ máy ở cấp cơ sở sau khi được phân cấp, trao quyền.